

Naziv pravnog akta EU: Direktiva 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i o određenim pravima srodnim autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva (kodificirana verzija)

CELEX broj: 32006L0115

Prevod:

Lingvistička redakтура:

Stručna redakтура:

Pravna redakтура:

**Direktiva 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
od 12. prosinca 2006.
o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i o određenim pravima srodnim autorskom pravu u području
intelektualnog vlasništva
(kodificirana verzija)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegove članke 47(2),55 i 95,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog ekonomskog i socijalnog odbora,

djelujući u skladu s procedurom utvrđenom u članku 251. Ugovora¹,

S obzirom na sljedeće,

(1) Direktiva Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i o određenim pravima srodnim autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva² u značajnoj mjeri je izmijenjena i dopunjena nekoliko puta³. U cilju jasnoće i racionalnosti navedena direktiva treba biti kodificirana.

(2) Iznajmljivanje i posudba zaštićenih autorskih djela i zaštićenih sadržaja srodnih prava igra sve značajniju ulogu posebno za autore, izvođače i proizvođače fonograma i filmova. Piratstvo postaje sve veća prijetnja.

(3) Odgovarajuća zaštita autorskih djela i sadržaja srodnih prava pravima iznajmljivanja i posudbe, kao i zaštita sadržaja srodnih prava pravom snimanja, pravom distribucije, pravom emitiranja i prenošenja javnosti može se, shodno ranije navedenom, smatrati da je od fundamentalne važnosti za ekonomski i kulturni razvoj Zajednice.

(4) Zaštita autorskog i srodnih prava mora biti prilagođena novostima u sferi ekonomskog razvoja, kao što su novi oblici korištenja.

(5) Kreativni i umjetnički rad autora i izvođača zahtijeva odgovarajući prihod kao osnovu za daljnji kreativni i umjetnički rad, a potrebne investicije, prije svega, za proizvodnju fonograma i filmova su osobito visoke i riskantne. Mogućnost osiguravanja tog prihoda i povrata tih investicija mogu biti učinkovito zajamčeni jedino kroz odgovarajuću pravnu zaštitu predmetnih nositelja prava.

---

¹ Mišljenje Europskog parlamenta od 12. listopada 2006. (još neobjavljeno u Službenom glasniku)

² Sl. gl. L 346. 27.11.1992., str.61 Direktive posljednji put izmijenjene i dopunjene Direktivom 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Sl. gl. L167, 22.6.2001., str. 10)

³ Vidjeti Aneks I, Odlomak A.

(6) Ove kreativne, umjetničke i poduzetničke aktivnosti su, u velikoj mjeri, aktivnosti samozaposlenih osoba. Potrebno je olakšati obavljanje takvih aktivnosti pružanjem usklađene pravne zaštite unutar Zajednice. U mjeri u kojoj ove aktivnosti u osnovi predstavljaju usluge, njihovo pružanje jednako tako treba olakšati usklađivanjem pravnog okvira u Zajednici.

(7) Legislativa država članica bi trebala biti usklađena na način da nije u sukobu s međunarodnim konvencijama na kojima se temelje zakoni o autorskom i srodnim pravima mnogih država članica.

(8) Pravni okvir Zajednice za pravo iznajmljivanja i pravo posudbe i za određena prava srodna autorskom pravu može biti ograničen time da se utvrdi da države članice osiguravaju prava u odnosu na iznajmljivanje i posudbu za određene skupine nositelja prava i nadalje da ustanove prava snimanja, distribucije, emitiranja i prenošenja javnosti za određene skupine nositelja prava iz oblasti zaštite srodnih prava.

(9) Za potrebe ove direktive, nužno je definirati koncepte iznajmljivanja i posudbe.

(10) Poželjno je, u cilju jasnoće, iz iznajmljivanja i posudbe u značenju iz ove direktive isključiti određene oblike stavljanja na raspolaganje, kao na primjer stavljanje na raspolaganje fonograma ili filmova u svrhu javnog izvođenja ili emitiranja, stavljanje na raspolaganje za potrebe izložbe ili stavljanje na raspolaganje za upotrebu reference na licu mjesta. Posudba u značenju iz ove direktive ne bi trebala uključivati postupak stavljanja na raspolaganje između ustanova koje su otvorene javnosti.

(11) Kada iznajmljivanje od strane ustanove otvorene javnosti dovede do naplate čiji iznos ne prelazi onaj koji je nužan za pokrivanje operativnih troškova ustanove, ne postoji izravna ili neizravna ekonomska ili komercijalna korist u značenju iz ove direktive.

(12) Potrebno je uvesti postupke koji će osigurati da autori i izvođači dobiju neodrecivu pravičnu naknadu. Njima mora biti ostavljena mogućnost da povjere upravljanje ovim pravom udrugama za kolektivno upravljanje koje ih predstavljaju.

(13) Pravična naknada može biti ona isplaćena na osnovi jedne ili više isplata u bilo koje vrijeme po ili nakon sklapanja ugovora. Treba uzeti u obzir važnost doprinosa predmetnih autora i izvođača fonogramu ili filmu.

(14) Također je potrebno zaštititi barem prava autora što se tiče javne posudbe, osiguravanjem posebnih aranžmana. Međutim, poduzimanje bilo kakvih mjera ograničavanjem ekskluzivnog prava javne posudbe treba biti usklađeno posebno s Člankom 12. Ugovora.

(15) Odredbe ove direktive što se tiče prava srodnih autorskom ne bi trebale sprječavati države članice da na ta prava prošire presumpciju iz ove direktive u vezi s ugovorima o filmskoj produkciji zaključenih individualno ili kolektivno između izvođača i filmskog producenta. Štoviše, te odredbe ne bi trebale sprječavati države članice da predvide oborivu presumpciju odobrenja za korištenje u odnosu na ekskluzivna prava izvođača utvrđena relevantnim odredbama ove direktive, u mjeri u kojoj je takva presumpcija kompatibilna s Međunarodnom konvencijom za zaštitu izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija (u daljnjem tekstu Rimska konvencija).

(16) Države članice trebale bi moći osigurati još dalekosežniju zaštitu za nositelje prava srodnih autorskom nego što je ona zahtijevana odredbama ove direktive što se tiče emitiranja i prenošenja javnosti.

(17) Usklađena prava zakupa i iznajmljivanja i usklađenu zaštitu u području prava srodnih autorskom ne bi trebalo koristiti na način koji predstavlja preruseno ograničenje trgovine između država članica ili na način suprotan pravilu kronologije uporabe medija, kako je utvrđeno u presudi slučaja Société Cinéthèque protiv FNCF-a⁴.

(18) Ova direktiva ne bi trebala prejudicirati obveze država članica u vezi s vremenskim rokovima za prenošenje direktiva u nacionalna zakonodavstva, kako je utvrđeno u Odlomku B Aneksa I.

---

⁴ Spojeni slučajevi 60/84 i 61/84 {1985} ECR 2 605

USVOJILI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I

PRAVO IZNAJMLJIVANJA I POSUDBE

Članak 1.

Predmet usklađivanja

1. U skladu s odredbama ovog poglavlja, države članice, podložno članku 6., osiguravaju pravo odobrenja ili zabrane iznajmljivanja ili posudbe originala i kopija zaštićenih autorskih djela i drugih sadržaja navedenih u članku 3(1).
2. Prava spomenuta u stavku 1. ne iscrpljuju se bilo kakvom prodajom ili drugim činom distribucije originala i kopija zaštićenih autorskih djela i drugih sadržaja navedenih u članku 3(1).

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) "iznajmljivanje" znači stavljanje na raspolaganje za korištenje, u ograničenom vremenskom razdoblju i za ostvarivanje izravne ili neizravne ekonomske ili komercijalne koristi;
- (b) "posudba" znači stavljanje na raspolaganje za korištenje, u ograničenom vremenskom razdoblju i ne za ostvarivanje izravne ili neizravne ekonomske ili komercijalne koristi, kada se obavlja preko ustanova otvorenih javnosti;
- (c) "film" znači kinematografsko ili audiovizualno djelo ili pokretne slike, praćene ili ne zvukom.

2. Glavni redatelj kinematografskog ili audiovizualnog djela smatra se njegovim autorom ili jednim od autora. Države članice mogu predvidjeti i da se druge osobe smatraju koautorima djela.

Članak 3.

Nositelji i sadržaj prava iznajmljivanja i posudbe

1. Isključivo pravo da odobri ili zabrani iznajmljivanje i posudbu pripada:

- (a) autoru što se tiče originala i kopija njegovog djela;
- (b) izvođaču što se tiče snimaka njegove izvedbe;
- (c) proizvođaču fonograma što se tiče njegovih fonograma;
- (d) producentu prvog snimanja filma što se tiče originala i kopija njegovog filma.

2. Ova direktiva ne obuhvaća prava iznajmljivanja i posudbe što se tiče zgrada i djela primijenjene umjetnosti.

3. Prava navedena u stavku 1. mogu biti prenošena, dodjeljivana ili biti predmetom dodjele ugovorne licence.

4. Bez dovođenja u pitanje stavka 6., kada je zaključen ugovor o filmskoj produkciji, individualno ili kolektivno, između izvođača i filmskog producenta, za izvođača uključenog u taj ugovor smatra se da je, pod uvjetom da nema odredbi u ugovoru koje predviđaju suprotno, prenio svoje pravo iznajmljivanja, sukladno članku 5.

5. Države članice mogu predvidjeti presumpciju sličnu onoj navedenoj u stavku 4. u odnosu na autore.

6. Države članice mogu propisati da potpisivanje ugovora zaključenog između izvođača i filmskog producenta što se tiče produkcije filma ima učinak odobrenja iznajmljivanja, pod uvjetom da takav ugovor predviđa pravičnu naknadu u značenju iz članka 5.. Države članice mogu također predvidjeti da se ovaj stavak primjenjuje *mutatis mutandis* na prava obuhvaćena Poglavljem II.

Članak 4.

Iznajmljivanje računalnih programa

Ova direktiva ne dovodi u pitanje članak 4(c) Direktive Vijeća 91/250/EEZ od 14. svibnja 1991. o pravnoj zaštiti računalnih programa⁵.

Članak 5.

Neodrecivo pravo na pravičnu naknadu

1. Kada je autor ili izvođač prenio ili prepisao svoje pravo iznajmljivanja što se tiče fonograma, ili originala ili kopije filma, na proizvođača fonograma ili filmskog producenta, taj autor ili izvođač zadržava pravo da ostvari pravičnu naknadu za iznajmljivanje.

2. Prava na dobivanje pravične naknade za iznajmljivanje ne mogu se odreći ni autori ni izvođači.

3. Upravljanje ovim pravom na dobivanje pravične naknade može biti povjereno udrugama za kolektivno upravljanje koje predstavljaju autore ili izvođače.

4. Države članice mogu propisati može li uopće i u kojoj mjeri upravljanje od strane udruga za kolektivno upravljanje pravom na ostvarivanje pravične naknade biti nametnuto, kao i regulirati pitanje od koga se ta naknada može tražiti ili naplatiti.

Članak 6.

Odstupanje od isključivog prava javne posudbe

1. Države članice mogu odstupiti od isključivog prava predviđenog člankom 1. u vezi s javnom posudbom, pod uvjetom da barem autori ostvare naknadu za takvu posudbu. Države članice imaju slobodu da odrede tu naknadu, uzimajući u obzir svoje ciljeve za promicanje kulture.

2. Kada države članice ne primjenjuju isključivo pravo posudbe predviđeno člankom 1. što se tiče fonograma, filmova i računalnih programa, one uvode naknadu, barem za autore.

3. Države članice mogu izuzeti određene kategorije ustanova od plaćanja naknade spomenute u stavcima 1. i 2..

---

⁵ Sl. gl. L 122, 17.5.1991., str. 42 Direktive izmijenjene i dopunjene Direktivom 93/98/EEZ (Sl. novine L 290, 24.11.1993., str.9)

POGLAVLJE II

PRAVA SRODNA AUTORSKOM

Članak 7.

Pravo snimanja

1. Države članice za izvođače propisuju isključivo pravo da odobre ili zabrane snimanje svojih izvedbi.
2. Države članice za radiodifuzne organizacije propisuju isključivo pravo da odobre ili zabrane snimanje svojih emisija, bilo da su te emisije prenošene žicom ili zrakom, uključujući i prijenos kabelom ili preko satelita.
3. Kabelski distributer nema pravo predviđeno stavkom 2. u slučaju kada preko kabela samo reemitira emisije radiodifuznih organizacija.

Članak 8.

Emitiranje i prenošenje javnosti

1. Države članice za izvođače propisuju isključivo pravo da odobre ili zabrane emitiranje bežičnim putem i prenošenje javnosti njihovih izvedbi, osim kada se kod same izvedbe radi o već emitiranoj izvedbi ili je napravljena sa snimka.
2. Države članice propisuju pravo kojim se osigurava da korisnik plati jedinstvenu pravičnu naknadu ako se fonogram objavljen u komercijalne svrhe ili reprodukcija takvog fonograma koristi za emitiranje bežičnim putem ili za bilo kakvo prenošenje javnosti, te osiguravaju da se ta naknada dijeli između odgovarajućih izvođača i proizvođača fonograma. Države članice mogu, u odsutnosti sporazuma između izvođača i proizvođača fonograma, postaviti uvjete što se tiče podjele ove naknade između njih.
3. Države članice radiodifuznim organizacijama daju isključivo pravo da odobre ili zabrane reemitiranje njihovih emisija bežičnim putem, kao i prenošenje javnosti njihovih emisija ako je takav prijenos dostupan javnosti na mjestima gdje se ulaz ne plaća.

Članak 9.

Pravo distribucije

1. Države članice predviđaju isključivo pravo kako bi javnosti na raspolaganje bili stavljeni, prodajom ili na drugi način, predmeti naznačeni u točkama (a) do (d), uključujući njihove kopije, u daljnjem tekstu "pravo distribucije":
  - (a) za izvođače, u odnosu na snimke njihovih izvedbi;
  - (b) za proizvođače fonograma, u odnosu na njihove fonograme;
  - (c) za producente prvih snimaka filmova, u odnosu na originale i kopije njihovih filmova;
  - (d) za radiodifuzne organizacije, u odnosu na snimke njihovih emisija, kako je navedeno u članku 7(2).
2. Pravo distribucije ne iscrpljuje se unutar Zajednice što se tiče predmeta spomenutih u stavku 1., osim u slučaju kada je prvu prodaju nekog od tih predmeta na teritoriju Zajednice obavio nositelj prava ili je obavljena iz njegovog pristanak
3. Pravo distribucije ne dovodi u pitanje posebne odredbe Poglavlja I, posebno ne članak 1(2).
4. Pravo distribucije može biti prenošeno, dodjeljivano ili biti predmetom dodjele ugovorne licence.

Članak 10.

Ograničenja prava

1. Države članice mogu predvidjeti ograničenja prava spomenutih u ovom poglavlju što se tiče:

- (a) privatnog korištenja;
- (b) korištenja kratkih izvadaka u vezi s izvješćivanjem o aktualnim zbivanjima;
- (c) privremenog snimanja od strane radiodifuzne organizacije pomoću vlastitih uređaja
- (d) i za potrebe vlastitih emisija;
- (e) korištenja samo u svrhe podučavanja ili znanstvenog istraživanja.

2. Bez obzira na stavak 1., bilo koja od država članica može propisati iste vrste ograničenja što se tiče zaštite izvođača, proizvođača fonograma, radiodifuznih organizacija i producenata prvih snimaka filmova, kao što propisuje u vezi sa zaštitom autorskog prava na književnim i umjetničkim djelima.

Međutim, obvezne licence mogu se predvidjeti samo u onoj mjeri u kojoj su usklađene s Rimskom konvencijom.

3. Ograničenja spomenuta u stavcima 1. i 2. primjenjuju se samo u određenim, posebnim slučajevima gdje ne postoji konflikt s normalnim korištenjem sadržaja i na nerazuman način se ne dovode u pitanje legitimni interesi nositelja prava.

POGLAVLJE III

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 11.

Vremenski aspekt primjene

1. Ova direktiva primjenjuje se u odnosu na sva autorska djela, izvedbe, fonograme, emisije i prve snimke filmova spomenute u ovoj direktivi koji su, na datum 1. srpnja 1994., još bili zaštićeni propisima država članica iz područja autorskog i srodnih prava ili koji zadovoljavaju kriterije za zaštitu prema ovoj direktivi na taj datum.

2. Ova se direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje postupke korištenja obavljene prije 1. srpnja 1994.

3. Države članice mogu predvidjeti da se smatra da su nositelji prava dali svoje odobrenje za iznajmljivanje ili posudbu nekog od predmeta navedenih u točkama (a) do (d) članka 3(1) za kojeg je dokazano da je stavljen na raspolaganje trećim osobama u tu svrhu ili je stečen prije 1. srpnja 1994.

Međutim, posebno u slučaju kada je takav predmet digitalna snimka, države članice mogu predvidjeti da nositelji prava imaju pravo da dobiju adekvatnu naknadu za iznajmljivanje ili posudbu tog predmeta.

4. Države članice ne trebaju primjenjivati odredbe članka 2(2) na kinematografska ili audiovizualna djela stvorena prije 1. srpnja 1994..

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 3. i podložno stavku 7., ova Direktiva ne utječe na ugovore sklopljene prije 19. studenoga 1992.

6. Podložno odredbama stavka 7., države članice mogu predvidjeti da se u slučaju kada su nositelji prava koji stječu nova prava prema nacionalnim propisima usvojenima prilikom provedbe ove Direktive, a prije 1. srpnja 1994., dali svoju suglasnost na korištenje, smatra da su prenijeli nova isključiva prava.

7. Kod ugovora zaključenih prije 1. srpnja 1994., neodrecivo pravo na pravičnu naknadu predviđeno člankom 5. primjenjuje se samo onda kada su autori ili izvođači ili oni koji ih predstavljaju podnijeli zahtjev s tim ciljem prije 1. siječnja 1997. U odsutnosti sporazuma između nositelja prava u vezi s visinom naknade, države članice mogu odrediti visinu pravične naknade.

Članak 12.

Odnos između autorskog i srodnih prava

Zaštita prava srodnih autorskom pravu prema ovoj direktivi ostavlja nedirnutom i ni na koji način ne utječe na zaštitu autorskog prava.

Članak 13.

Komunikacija

Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih propisa nacionalnog zakonodavstva kojeg usvoje u području koje uređuje ova direktiva.

Članak 14.

Opoziv

Ovime se opoziva Direktiva 92/100/EEZ, bez dovođenja u pitanje obveza država članica u vezi s vremenskim rokovima za prenošenje direktiva u nacionalna zakonodavstva, kako je utvrđeno u Odlomku B Aneksa I.

Pozivanje na opozvanu direktivu tumači se kao pozivanje na ovu direktivu i treba biti shvaćeno u skladu s korelacijskom tabelom iz Aneksa II.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana nakon dana njezine objave u Službenom glasniku Europske unije.

Članak 16.

Adresati

Ova direktiva je upućena državama članicama.

Sačinjeno u Strasbourgu 12. prosinca 2006.

za Europski parlament
predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

za Vijeće
predsjednik
M. PEKKARINEN

ANEKS I

ODLOMAK A

Opozvana direktiva sa sukcesivnim amandmanima

Direktiva Vijeća 92/100/EEZ

(Sl. glasnik L 346, 27.11.1992., str. 61)

Direktiva Vijeća 93/98/EEZ

(Sl. glasnik L 290, 24.11.1993., str. 9)

Direktiva 2001/29/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća

(Sl. glasnik L 167, 22.6.2001., str. 10)

samo Članak 11(2)

samo Članak 11(1)

ODLOMAK B

Lista vremenskih rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo

(navedeno u Članku 14.)

Direktiva	Rok za prenošenje
92/100/EEZ	1. srpanj 1994.
93/98/EEZ	30. lipanj 1995.
2001/29/EZ	21. prosinac 2002.

ANEXS II
KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 92/100/EEZ	Ova direktiva
Članak 1(1)	Članak 1(1)
Članak 1(2)	Članak 2(1), uvodne riječi i točka (a)
Članak 1(3)	Članak 2(1), točka (b)
Članak 1(4)	Članak 1(2)
Članak 2(1), uvodne riječi	Članak 3(1), uvodne riječi
Članak 2(1), prva alineja	Članak 3(1)(a)
Članak 2(1), druga alineja	Članak 3(1)(b)
Članak 2(1), treća alineja	Članak 3(1)(c)
Članak 2(1), četvrta alineja, prva rečenica	Članak 3(1)(d)
Članak 2(1), četvrta alineja, druga rečenica	Članak 2(1), točka (c)
Članak 2(2)	Članak 2 (2)
Članak 2(3)	Članak 3(2)
Članak 2(4)	Članak 3(3)
Članak 2(5)	Članak 3(4)
Članak 2(6)	Članak 3(5)
Članak 2(7)	Članak 3(6)
Članak 3	Članak 4
Članak 4	Članak 5
Članak 5(1) do (3)	Članak 6(1) do (3)
Članak 5(4)	—
Članak 6	Članak 7
Članak 8	Članak 8
Članak 9(1), uvodne riječi i završne riječi	Članak 9(1), uvodne riječi
Članak 9(1), prva alineja	Članak 9(1)(a)
Članak 9(1), druga alineja	Članak 9(1)(b)
Članak 9(1), treća alineja	Članak 9(1)(c)
Članak 9(1), četvrta alineja	Članak 9(1)(d)
Članak 9(2), (3) i (4)	Članak 9(2), (3) i (4)
Članak 10(1)	Članak 10(1)
Članak 10(2), prva rečenica	Članak 10(2), prvi podstavak
Članak 10(2), druga rečenica	Članak 10(2), drugi podstavak
Članak 10(3)	Članak 10(3)
Članak 13(1) i (2)	Članak 11(1) i (2)
Članak 13(3), prva rečenica	Članak 11(3), prvi podstavak
Članak 13(3), druga rečenica	Članak 11(3), drugi podstavak
Članak 13(4)	Članak 11(4)
Članak 13(5)	—
Članak 13(6)	Članak 11(5)
Članak 13(7)	Članak 11(6)
Članak 13(8)	—
Članak 13(9)	Članak 11(7)
Članak 14	Članak 12
Članak 15(1)	—
Članak 15(2)	Članak 13
—	Članak 14
—	Članak 15
Članak 16	Članak 16
—	Aneks I
—	Aneks II

